

Вперед

ТИЖНЕВА МАСОВА ГАЗЕТА

П'ЯТНИЦЯ, 9 квітня 2021 року, № 14 (7212)

Сьогодні – без опадів. Нічна температура: 0°C, вдень: +10°C. Вітер південно-західний 5 м/с.
Завтра – без опадів. Температура вночі: +1°C, вдень: +14°C. Вітер південний 3 м/с.
У неділю – без опадів. Нічна температура: +1°C, денна: +15°C. Вітер південно-східний 4 м/с.
■ Прогноз погоди на наступний тиждень читайте на 12 стор.

Шкода Вірастюка – так вляпався

■ стор. 2

Прикарпатські енергетики оновлюють мережі

■ стор. 3

Маленькі творці: милуванські, угринівські...

■ стор. 6

Творці дорослі галицькі та сіверські

■ стор. 7

«Єднання військових і цивільних»

Минулої неділі, четвертого квітня, у Старому Лисці Лисецької територіальної громади відбувся сьомий турнір з футболу, присвячений пам'яті Героїв Небесної Сотні та Дню Національної гвардії України. З огляду на географію учасників, організатори трактує турнір як всеукраїнський. Проте через карантинні об-

меження, зумовлені епідемією коронавірусу, цей спортивний захід співорганізатори вирішили провести в один день, а взяли в ньому участь три команди: господарі, команда «Бистриця» Старий Лисець, Футбольний клуб «Саджава» з одноіменного села колишнього Богородчанського району і ФК «Ягуар» Наці-

ональної гвардії України з міста Калинівка Вінницької області.

Тим часом вельми поважне представництво прибуло на відкриття турніру. Зацитуємо з того приводу слова голови Лисецької селищної ради територіальної громади Анатолія Луцака:

■ Закінчення на 4 стор.

Мережу закладів освіти й культури зберегли

Доволі широкий спектр повноважень охоплює нинішня заступниця міського голови Івано-Франківської територіальної громади Вікторія Дротянко – керівник департаменту стратегічного розвитку, цифрових трансформацій, департаментів освіти та науки, культури. У рамках її компетенції розмовляємо нині з п. Вікторією про ситуацію у цих галузях на теренах сіл, зокрема, колишнього Тисменицького району, що входять нині до складу МТГ.

– Давайте розпочнемо, так би мовити, з кінця – галузі культури, яка в селах представлена Будинками культури, художніми колективами, бібліотеками. Чи не «постраждає» у селах ця галузь із того моменту, як сільські громади влилися в Івано-Франківську? Чи не виявляється, на тлі доволі розвиненої міської інфраструктури, їхні заклади зайвими?

– Якщо говорити про мережу закладів культури, то майже в кожному із сіл, які ввійшли до МТГ, є Будинки культури. Звісно, коли сільські ради мали свій бюджет, тоді якимсь чином утримували їх. І перш ніж вирішити щось у цьому напрямку, ми об'їздили всі ці села, оглянули клуби, проаналізували їхній стан. У деяких населених пунктах ці будівлі виглядають просто жахливо. Тож після приєднання постало питання, що з ними робити? Ми пробували проаналізувати досвід

інших великих громад, як вони дали собі раду з такими закладами культури. Але, якщо чесно, то не особливо було в кого той досвід і переймати, бо деякі МТГ просто позакривали клуби чи зменшили їхню кількість до двох-трьох, оскільки утримання вимагає суттєвих бюджетних витрат. Ми все ж вирішили не ліквідувати їх, не звільняти працівників, але об'єднати як мережу своєрідних філій одного міського Народного дому – того, що знаходиться в Івано-Франківську на вулиці Шевченка. І, між іншим, як виявилось – правильно зробили, бо ось недавно прийшов до нас лист з уряду з вимогою надати інформацію, які заклади ми закрили і які на те були причини?.. Тобто, ми ще й у

цьому сенсі повелися вірно, зберігши мережу філій (як одну юридичну особу) Центру культури і мистецтв Івано-Франківської міської територіальної громади. Власне таку назву нині має колишній Народний дім.

Так само не ліквідовуються, звичайно ж, і художні колективи. Їхні керівники підписали контракти і, як і раніше, отримують зарплати. Більше того, для деяких колективів ми вже придбали нові сценічні костюми.

Аналогічним чином сільські книгозбірні об'єднуємо в одну мережу Івано-Франківської міської центральної бібліотечної системи. Наші працівники теж побували в кожній із них. Подекуди видно, що хоч коштів практично не виділяли, та бібліотекарі намагалися утримувати заклади в порядку, десь зробили хоча б санітарний ремонт, книжки зберігають в належному стані, а подекуди бібліотека взагалі в повному занепаді. Та в будь-якому разі мережа і приміщення зберігаються.

До речі, на засіданні виконкому вирішили заслуховувати звіти керівників різних закладів про роботу за минулий рік. І мова не лише про господарські питання, а й про роботу загалом. Почали звітувати власне бібліотеки, освітні заклади і так далі. Так вдається краще вникнути в діяльність організацій та установ. До прикладу, нещодавно звітувала Центральна міська бібліотека і її директора запитали, як вони працюють у період локдауну. Виявляється, у них є окремий бокс для книжок, нещодавно повернутих читачами. Тут примірники відстоюються «на карантині» – і тільки тоді їх видають наступному читачеві, а замовлення від нього отримують наперед. Кажу це до того, що живе спілкування – для нього й запровадили таку практику звітів – є корисним для всіх.

– Очевидно, керівництво МТГ зараз активно знайомиться і з освітою приєднаних тринадцяти сіл. Який її стан на сьогодні і що нового визріває найближчим часом?

– Що стосується освітньої галузі, то в підпорядкування нашого департаменту перейшли сільські ліцеї, гімназії, дитячі садки. Відбулися зустрічі з керівниками освітніх закладів – з кожним персонально. Адже у школах різні проблеми, потреби та й різна кількість учнів. Скажімо, якщо в Братківцях це близько 260 школярів, у Підпечерах – 200, у Підлужжі – приблизно 170, то у невеличкій Колодіївці – лише 49 учнів. Але хоч Колодіївська школа така маленька, зате в них працює дошкільна група, оскільки в селі нема садочка. Тобто й цей маленький заклад має майбутнє. Оглянули також стан самих приміщень. Він, зрозуміло, різний. Є й такі, як до прикладу в с. Камінне, де в приміщенні гімназії навіть нема санвузла. Він на подвір'ї і його стан просто незадовільний. Тож це питання обов'язково треба вирішити. В інших школах потрібна заміна системи опалення, десь – ремонт. Скажімо, у Підлужжі готова й пройшла експертизу вся проектна документація на будівництво спортзалу. Але проект дуже кошторисний, тож наразі стоїть питання пошуку фінансів.

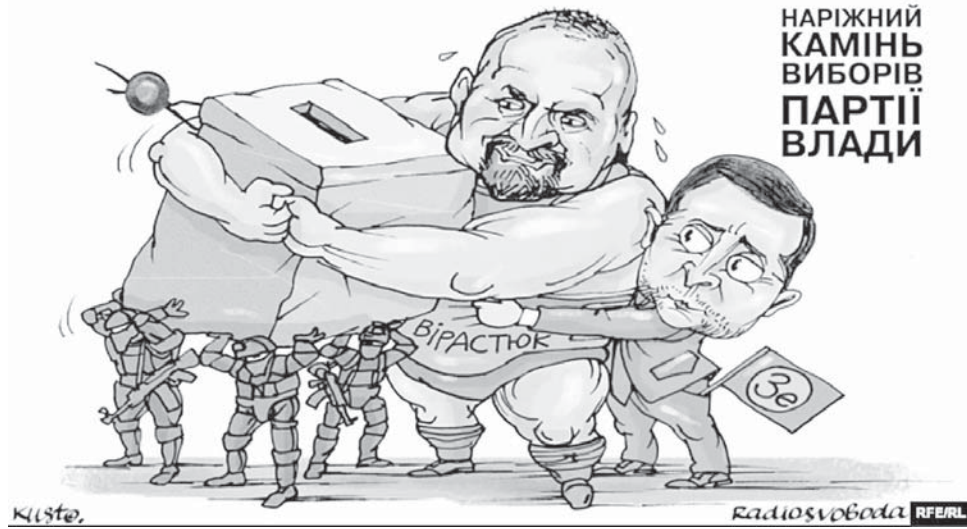
■ Закінчення на 5 стор.

Затягнутий виборчий вузол

Цілий тиждень у Надвірній рахували голоси на проміжних виборах до Верховної Ради. І це при тому, що на виборчі дільниці в останню неділю березня прийшло тільки 35% або 51,5 зі 147 тис. виборців 87-го округу. Але справа тут, зрозуміло, не в слабких арифметичних здібностях членів окружної виборчої комісії (ОВК), а в урагані мало не шекспірівських пристрастей, що термосив цей процес.

Нагадаємо, що 28 березня виборці мали знайти заміну Зіновію Андрійовичу, який був нардепом від «Слуги народу», поки його знову не обрали міським головою Надвірної у жовтні минулого року. На опустіле парламентське крісло претендувало півтора десятка достойників, але, як свідчили дані соціологічних опитувань, головних кандидатів було троє: Олександр Шевченко від партії «За майбутнє», Василь Вірастюк від «Слуги народу» та Руслан Кошулинський від «Свободи». За кожного з них готові були проголосувати приблизно по третині виборців округу, що включає місто Яремче, Надвірнянський та частини Богородчанського і Коломийського районів. Маруся Звіробій-Біленька від «Європейської солідарності», яка йшла у передвиборчому рейтингу четвертою, але мала втричі меншу електоральну підтримку, зняла свою кандидатуру на користь «свободівця».

Серед 14-ти прізвищ, що залишилися у виборчому бюлетені, були три Шевченки. Причому, всі – Олександр, а два – навіть Леонідовичі. Два інших Шевченки, крім вищезгаданого представника «За майбутнє», офіційно були самовисуванцями. Забігаючи наперед, відзначимо, що великої ролі у виборчій кампанії вони не зіграли, разом набравши 499 голосів, або 1,02%. Однак, вже через саму їхню присутність кристалево чесними виборчі перегони не заповідалася. А головна «родзинка» полягала в тому, що у запеклому двобої на теренах надвірнянського виборчого округу зішлись не представники олігархату і національно-демократичних сил, як можна було би очікувати. Навпаки, лінія виборчого фронту пролягла між, так би мовити, соціально близь-

кими кандидатами – наближеним до олігарха Коломойського Олександром Шевченком та креатурою президента Зеленського Василем Вірастюком. І, зрештою, вибори таки стали нагадувати бойові дії...

Невдовзі після завершення голосування обидва кандидати – і Шевченко, і Вірастюк – оголосили себе переможцями. Екзит-пол же, проведений Соціологічною групою «Рейтинг» на 50 зі 117 виборчих дільниць, засвідчив, що Шевченко отримує 32,4%, Кошулинський – 31,6%, а Вірастюк – 29,4% голосів. Проте похибка репрезентативності дослідження (не більше 1,8%) залишала надію на перемогу всім трьом. Але з підрахунком голосів виникли проблеми. То посеред ночі десь подівся голова ОВК, то не було кворуму. ЦВК двічі

міняло і голову, і частину членів комісії, але справа рухалася туго.

Підрахунок голосів та обробка протоколів дільничних виборчих комісій в ОВК супроводжувалися скандалами та пікетами. Після того, як 30 березня результати застрягли на 67%, на Прикарпаття прибув нардепівський десант від «Слуги народу» на чолі з Миколою Тищенком, щоби буцімто з'ясувати ситуацію та недопустити тиску на членів комісії. Відновлена 31 березня робота ОВК, за інформацією Громадської мережі «ОПОРА», супроводжувалася неодноразовими перервами, окремими

того, як всі суди, до яких надійшли заяви про виборчі порушення, винесуть свої рішення.

Івано-Франківська облрада у вівторок, 6 квітня, на спеціально скликаній позачерговій сесії ухвалила звернення до керівників держави з вимогою визнати вибори в одномандатному в/о № 87, проведені 28 березня, недійсними та оголосити повторні вибори. За це рішення проголосували 55 депутатів з 68 присутніх. Звернення підтримали представники «Свободи», «Батьківщини», «Євросолідарності» та «За майбутнє». Депутати від «Слуги народу» загалом не голосували, а депутати від «Платформи громад» здебільшого утрималися.

Бурхлива реакція на вибори у надвірнянському окрузі не випадкова. По-перше, тому що «нова» влада не повстидалася діяти, коли їй вигідно, «старими» методами. По-друге, не виключено, що таким чином могла випробуватися виборча технологія на майбутні парламентські вибори. Сталінська теза, проте, що зовсім не важливо, хто і як буде голосувати, але надзвичайно важливо, хто і як рахуватиме голоси, живе і процвітає.

Крім того, «Європейська солідарність» звернулася до голови СБУ Баканова з вимогою пояснити, на яких підставах співробітники СБУ залучалися до виборчого процесу у 87-му окрузі, оскільки партія вбачає тут ознаки прямого втручання у виборчий процес на стадії встановлення його результатів.

До того ж, ці вибори продемонстрували, що українському політикуму та, зрештою, й суспільству ще далеко до цивілізованого рівня. Зокрема, як наголосив у коментарі «Радіо Свобода» директор Інституту світової політики Євген Магда, те, як відбувся підрахунок голосів на 87-му окрузі, як добивалися перемоги провладного кандидата Вірастюка, показало, що президент Зеленський і його партія «Слуга народу» зруйнували міф про себе як «нових політиків» та цілковито перейняли риси старих політиків. При цьому він жартома висловив припущення, що після програву Шевченка, Зеленський більше не відпочиватиме на «Буковелі», принаймні доки там не зміниться господар.

Серафим КУКУЛИН

Звернення Івано-Франківської обласної ради щодо порушень чинного законодавства України під час проведення і встановлення результатів проміжних виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 87

Президенту України В. Зеленському
Голові Верховної Ради України Д. Разумкову
Міністру внутрішніх справ України А. Авакову
Голові Служби безпеки України І. Баканову
Генеральному прокурору України І. Венедіктовій
В. о. директора Державного бюро розслідувань О. Сухачову
Центральна виборча комісія

ЗВЕРНЕННЯ

Події, які протягом останніх днів відбувалися в одномандатному виборчому окрузі № 87 в Івано-Франківській області, неможливо назвати проявом безпосередньої демократії, а самі вибори – вільними та демократичними.

Те, що діялося впродовж виборчої кампанії, а особливо з 28 березня по 04 квітня 2021 року, – можливий підкуп виборців, перерахунок бюлетенів та встановлення результатів виборів під дулами автоматів військового спецпідрозділу, тиск вищих посадових осіб, погрози, шантаж, підкуп і мовчазна згода та бездіяльність Центральної виборчої комісії – фактично є призначенням, а не виборами народного депутата України.

Під час сумнівного, з точки зору законодавства, перерахунку бюлетенів на деяких дільницях ТВО № 87 голова окружної виборчої комісії вчинив грубі порушення законодавства про вибори. Зокрема, він

перервав засідання ОВК, яке згідно із законодавством повинно бути безперервним, закрит приміщення ОВК, в якому зберігалася виборча документація з дільниць, та позбавив можливості всіх членів комісії перебувати в приміщенні ОВК.

Зранку 1 квітня 2021 року о п'ятій годині будівлю, в якій знаходиться ОВК, оточили бійці спецпідрозділу СБУ, які вивели з приміщення ОВК офіційних спостерігачів, довірених осіб кандидатів у депутати, журналістів та представників громадських організацій, які у межах своїх статутних завдань здійснювали спостереження за виборчим процесом. Після повернення членів окружної виборчої комісії до приміщення були виявлені зміни в розміщенні мішків з виборчою документацією та порушення їх опломбування, що свідчить про проникнення невідомих осіб в приміщення ОВК

та втручання в документацію дільничних виборчих комісій в нічний час, коли приміщення протягом шести годин перебувало під контролем тільки спецпідрозділу СБУ.

Під час перерахунку бюлетенів представники дільничних виборчих комісій заявляли про ознаки втручання у виборчу документацію – перепаккування, підроблені підписи, пошкоджені пакети з бюлетенями. Зважаючи на це, вони викликали поліцію та надали свої свідчення. Подальший перерахунок підтвердив, що частина бюлетенів зникла або була викрадена.

Зазначені дії фактично спотворили результати волевиявлення громадян на проміжних виборах народного депутата України в територіальному виборчому окрузі № 87.

Такої ганебної фальсифікації результатів виборів в Україні не було з часів подій в Мукачевому у 2003 році, які логічно призвели до Майдану в 2004 році.

Івано-Франківська обласна рада й надалі буде захищати демократію, свободу та вибір народу України усіма законними методами і способами. Ми, депутати Івано-Франківської обласної ради, станемо поряд, підтримаємо та забезпечимо кожного, хто захищатиме не тільки від зовнішньої агресії, але й від внутрішніх ворогів України.

Безвідповідальні, ганебні дії народних депутатів України від фракції політичної партії «Слуга народу» у Верховній Раді України не можуть і

не будуть залишені поза увагою та без належного реагування не тільки з боку виборців області, а й всього народу України, оскільки порушені Конституція України та Закон України «Про статус народного депутата України».

Підробка та пошкодження виборчої документації, аж до крадіжки виборчих бюлетенів, підміна контрольних листів, неправомірне та безпідставне вилучення документів, публічне залякування та знущання над членами виборчих комісій – такої ганьби світ не бачив навіть за режиму Януковича.

Це не має нічого спільного з волею народу – це злочин проти народу України! Злочин під час війни! Злочин під час економічної та соціальної кризи, який ви можете зупинити!

Необхідно відзначити й те, що місцеві державні адміністрації всупереч вимогам Конституції України і законів України не забезпечили законність, охорону прав, свобод і законних інтересів громадян.

Враховуючи численні порушення, допущені органами влади та їх посадовими і службовими особами, ми, як представники громади Івано-Франківської області, як громадяни України, закликаємо вас мати мужність взяти на себе відповідальність та виконати належним чином конституційні обов'язки і власні обіцянки, забезпечивши верховенство права, дотримання прав і свобод виборців.

Зважаючи на викладене вище, вимагаємо:

1. Проведення об'єктивного розслідування фактів порушень чинного законодавства України суб'єктами виборчого процесу на проміжних виборах народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 87 та притягнення їх до відповідальності.

2. Дати належну правову оцінку діям спецпідрозділу СБУ в приміщенні окружної виборчої комісії територіального виборчого округу № 87.

3. Забезпечення об'єктивного розслідування фактів незаконного проникнення у приміщення окружної виборчої комісії територіального виборчого округу № 87 та притягнення до відповідальності осіб, які викрали виборчу документацію.

4. Перевірити на предмет наявності складу ознак кримінального правопорушення в діях народних депутатів України, які перебували в окружній виборчій комісії одномандатного виборчого округу № 87.

5. Визнати вибори народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 87, проведені 28 березня 2021 року, недійсними та оголосити повторні вибори народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 87.

Прийнято на позачерговій п'ятій сесії Івано-Франківської обласної ради восьмого демократичного скликання

06 квітня 2021 року

У Братківцях реконструюють електромережі села

У рамках Інвестиційної програми АТ «Прикарпаттяобленерго» на 2021 рік у Братківцях Івано-Франківської міської ради фахівці підрядної організації ТОВ «Новітні енергетичні програми» замінять близько 15 км старих повітряних ліній на нові та міцні із самоутримним ізолюванням проводом, загалом охоплюючи технічним переоснащенням 90% електромереж села. Щоб зменшити протяжність лінії електропередачі, також будуть встановлені чотири нові розвантажувальні підстанції.

«Більшість електромереж у Братківцях були збудовані ще в 1971 році на дерев'яних опорах та з тонкими проводами, що уже вичерпали свій ресурс, – розповідає Ігор Сворака, головний інженер філії «Центральна» «Прикарпаттяобленерго». – Неізолювані проводи рвалися при посиленому вітрі чи несприятливих погодних умовах, частими були короткі замикання й аварійні вимкнення. Окрім того, лінії будувались із розрахунку на потребу потужності 70-их років, коли мало у кого взагалі були електроприлади. Через брак коштів лінії у селі не модернізувались. У цьому році компанії вдалося перейти на стимулююче тарифоутворення, спрямувавши частину інвестиційних коштів і на Братківці».

Лінії обладнають самоутримним ізолюванням проводом, так званним СІПом, що дозволяє значно підвищити надійність електропостачання. Нові лінії будуть набагато стійкіші проти сили вітру чи падіння гілок, а якщо під час буревію СІП і порветься, то ризик від нього для життя людини значно нижчий, ніж від старого оголеного проводу. Виробники дають гарантію на СІП – щонайменше 30 років. Окрім того ряд робіт на лінії, оснащений СІПом, можна виконувати під напругою, без знеструмлення споживачів. Можна сміливо говорити, що завдяки модернізації ліній електропередачі у

Головний інженер філії «Центральна» Ігор Сворака на об'єкті в Братківцях

мешканців Братківців у разі зменшиться кількість аварійних та планових вимкнень.

Самі лінії будуть коротшими відрізками. Найпротяжніші ділянки лінії розділять новими розвантажувальними підстанціями, що суттєво покращить якість електропостачання навіть у найвіддаленіших споживачів. У зимові періоди, коли максимально зростає навантаження на лініях, відбуваються спади напруги в їх кінцевих точках, і до частини споживачів не доходить якісна електрична напруга. Щоб вирішити ці локальні проблеми і забезпечити

надійну якість електропостачання в тій чи іншій частині населеного пункту і розробляються та встановлюються розвантажувальні підстанції. Таких підстанцій у Братківцях буде чотири.

Крім того, старі повітряні лінії у Братківцях були прокладені на земельних ділянках, які зараз знаходяться у приватній власності мешканців, що ускладнювало якість та оперативність технічного обслуговування. Не у всі пори року була можливість заїхати для заміни опори чи

ліквідації аварії. Зараз же всі лінії виносяться вздовж вулиць, щоб забезпечити безперешкодний доступ до опор.

Роботи в селі розпочалися в лютому, а закінчити їх планують до кінця першого півріччя 2021 року. Енергетики дякують мешканцям с. Братківці за розуміння під час планових вимкнень, які відбуваються мало не щодня, та всебічне сприяння у проведенні робіт. В обленерго обіцяють, що після їх закінчення електропостачання у селі буде надійним та якісним.

Юліана ГОЙЛО

У «Контінентал Фармерз Груп» стартувала весняна посівна

«Контінентал Фармерз Груп» розпочала весняну посівну кампанію. Новий виробничий сезон у «Контінентал» стартував із посіву соняшнику – ця культура займає 37,4 тис. га. У структурі посівів Компанії є також соя (27,8 тис. га) та кукурудза (32,1 тис. га), їх почнуть сіяти відповідно до агрономічних термінів. Усього під ярі культури у 2021 році в «Контінентал» відведено 97,4 тис. га, ще 360 га займають сидеральні культури. Компанія починає тестувати культури, які дають добрий врожай у посушливих умовах. Зокрема, вперше цього року агрохолдинг буде сіяти сорго.

У Компанії зазначають, що, пори дещо пізнішу в порівнянні з минулим роком весну, усі весняно-польові роботи, серед іншого й посівна кампанія, розпочалися в заплановані терміни. Аграрії повністю забез-

печені насінням, засобами захисту рослин та добривами. Готовий до початку посівних робіт і технічний парк «Контінентал».

«До посівної кампанії ми готувалися завчасно, і зараз «Кон-

тінентал» цілком забезпечений технікою. Ми інвестували в оновлення ґрунтообробних знарядь і посівної техніки. Усі сівалки капітально відремонтовані, обладнані системами висіву Precision Planting та системами внесення рідких добрив. Також продовжуємо інвестувати в розвиток систем точного землеробства, – коментує операційний директор «Контінентал Фармерз Груп» Віталій Ставнічук. – Якщо оцінювати цей сезон, то можу відзначити якісніший стан посівів після зими, краще забезпечення вологою. Загалом цього року весна більш сприятлива для аграріїв».

Компанія також розпочала посадку картоплі, під яку цього сезону відведено 1,9 тис. га. «Контінентал Фармерз Груп» вирощує чипсові, насінневі та продовольчі сорти культури, використовує власний та імпортний насінневий матеріал.

Озимі культури, загальна площа яких у «Контінентал» становить 89,6 тис. га, перезимували добре. На посівах озимих також проводять агротехнологічні операції відповідно до термінів відновлення вегетації.

Надія ШТОКАЛО

НАСТРОЇ

Брак порядку

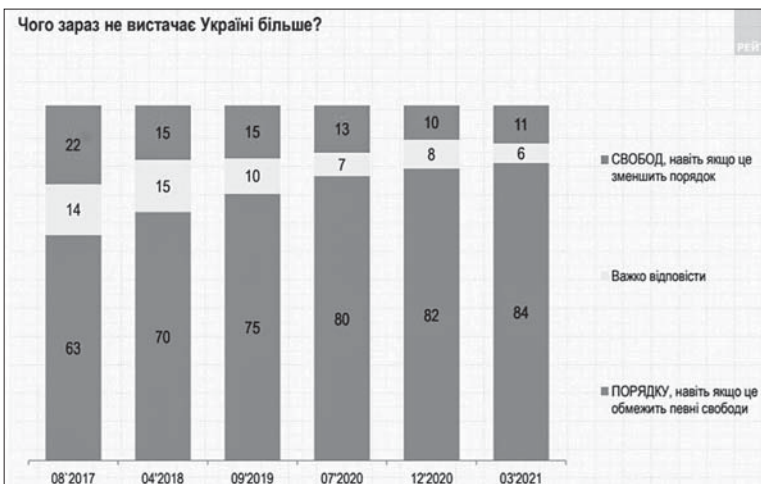
Абсолютна більшість українців (84%) вважає, що в Україні, в першу чергу, не вистачає порядку. Заради цього вони готові на обмеження певних свобод. Натомість 11% громадян не вистачає свободи, якій вони віддають перевагу навіть якщо це зменшить порядок.

Такі настрої зафіксувало опитування Соціологічної групи «Рейтинг» 26-28 березня. Як видно з діаграми, запит на порядок у динаміці зростає і наразі знаходиться на найвищому рівні, починаючи з 2017 року. Натомість брак свободи в останні місяці відчуває фактично тільки один з десяти опитаних, що є досить дивним у зв'язку з обмежувальними проти-епідемічними заходами, яким пішов вже другий рік.

Зі зростанням рівня захворюваності на COVID-19 зростає і число

«добре» або «задовільно»), захист від терористичних загроз (48%) та соціальний захист (50%). Безпеку на дорогах добре або задовільно оцінили 47%, безпеку життя та майна громадян – 43%, охорону здоров'я – 40%, захист прав людини – 39%, екологію – 37%, захист від епідемії – 34%.

Найменш захищеними громадяни почувають себе у сферах правосуддя («добре» або «задовільно» поставили 26%) та захисту від корупції (12%). При цьому президент Зеленський, якому за два роки мало що вдалося змінити у цих сферах попри голосні передвиборчі обіцянки, продовжує очолювати рейтинг довіри до вітчизняних політиків. Щоправда, навіть лідеру сьогодні вже довіряє менше громадян (46%), ніж не довіряє (51%).

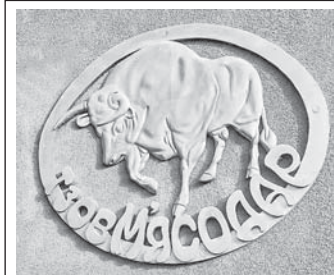
прихильників «жорсткого» карантину. На кінець березня вже 63% опитаних підтримують його запровадження, якщо захворюваність на коронавірус суттєво зростатиме, 34% – не підтримують. З початку березня підтримка локдауну зросла на 7%.

61% очікують, що поширення коронавірусу зменшиться внаслідок запровадження «жорсткого» карантину, 37% мають протилежну думку. Найбільше локдаун підтримують і вірять, що він зменшить захворюваність, респонденти старшого віку, жінки, а також ті, хто часто слідує за новинами про коронавірус, яких наразі 58%.

Зі сфер безпеки громадян опитані найкраще оцінили захист від надзвичайних ситуацій (59% поставили

Захист у всіх сферах, як відзначають соціологи, краще оцінюють молодші опитані. Винятком є сфери екології та захисту від корупції, де оцінки майже однаково низькі в усіх вікових категоріях. Захист від терористичних загроз має кращі оцінки там, де він є більш актуальним – у великих містах, у киян та жителів східних областей. В обласних центрах краще оцінюють безпеку на дорогах, а соціальний захист і правосуддя – у менших поселеннях. Екологію, захист від нелегальних мігрантів та багато інших сфер найгірше оцінили на Півдні. Захист у сферах, що стосуються здоров'я, найкраще оцінюють у західному регіоні.

Підготував
Станіслав КРУК

**ТЗОВ
«М'ясодар»**

(Тлумацька бойня)

10 років успішної праці

**ПІДПРИЄМСТВО ПІДВИЩИЛО ЦІНИ
НА ЗАКУПІВЛЮ ВІД НАСЕЛЕННЯ
ТА АГРОФІРМ
КОРІВ, БИКІВ, МОЛОДНЯКА ТА КОНЕЙ**

- надаємо безкоштовно власний транспорт
- розрахунок одразу на місці

**Звертатися безпосередньо до директора
Тараса Івановича Скоморовського
за тел.: 067 592 19 50, 095 497 25 49,
м. Тлумач, вул. Плав'юка, 34.**

«Єднання військових і цивільних»

■ Закінчення. Поч. на 1 стор.

«Організатори, серед яких Лисецька селищна рада, Старолісецький старостинський округ, місцеві футбольні функціонери разом із керівництвом військової частини 3072 Національної гвардії України, що дислокується на території Лисецької ТГ, маємо за честь вітати на малій батьківщині командувача НГУ генерал-полковника Миколи Балана й його підлеглих – заступника ко-

Вадимом Ліневським. А благословив захід військовий капелан, парох церкви Святого Миколая в Тисмениці отець Володимир Гринишин, хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять Героїв майдану та захисників Вітчизни. Вів церемонію старолісецький староста Василь Турчин.

У своїх коротких промовах офіцери й посадовці акцентували на тому, що перед нацією, військовими

учасників провели генерали Ю. Лебідь, О. Набока, полковник запасу А. Лушак. Принагідно зібрання привітало з ювілеєм начальника команди «Бистриця» Володимира Марчишина.

Зрозуміло, що команда нацгвардійців невідома для цивільного загалу, звісно ж і в нашому краї. А тим часом «Ягуар» виступає в чемпіонаті України з футболу серед команд Ліги учасників АТО, є володарем першого Кубка Об'єднаних сил (2019 р.), володарем Кубка Героїв АТО 2020 року. Це футбольна дружина з військовослужбовців полку оперативного призначення імені Івана Богуна Національної гвардії України, який базується в Калинівці. Це, отже, бойова частина НГУ, і в складі «Ягуару» грають бійці полку, для яких футбол – то вид «прикладного спорту». Буквально два тижні тому частина повернулася в

Справа наліво: старолісецький староста В. Турчин, очільник громади А. Лушак, нацгвардійці

Освячення дійства здійснює отець Володимир Гринишин

мандувача НГУ генерал-лейтенанта Юрія Лебеда та начальника Західного територіального управління Національної гвардії України генерал-лейтенанта Олександра Набока...». Крім того, на запрошення Лушача відгукнувся недавно призначений голова Івано-Франківської райдержадміністрації Олександр Ярошук. Очікувано, церемонія відбувалася за участі нацгвардійців на чолі з командиром частини 3072 (Лисецький полігон) полковником Андрієм Махобеем, а також заступником командира частини 1241 (з базою в Івано-Франківську) підполковником

стоять майбутнє, доля держави. За словами генерала Лебеда, цей турнір символізує «єднання військових і цивільних, єднання нації проти викликів, які постали перед державою». Анатолій Лушак сказав, що «турнір є ознакою патріотизму і здорового способу життя».

Того дня на старолісецькому стадіоні відбулися три гри. У першій «Бистриця» з мінімальною перевагою (2:1) здолала недалеких сусідів з ФК «Саджава», а правдиво найсильнішим був вінницький ФК «Ягуар» (2:0 над «Саджавою» і 5:0 над «Бистрицею»). Нагороджен-

Генерал Ю. Лебідь вітає В. Марчишина...

та нагороджує учасників турніру

порядку ротації з зони проведення операції об'єднаних сил.

Як ми вже обговорили, через карантин сьомий турнір у Старому Лисці проходив у «спрощеному» режимі. Варто принагідно розповісти

про те, що попередній, шостий турнір не вдалося завершити. За спеціально складеним регламентом він мав проходити у два етапи. На першому шість команд з чотирьох адміністративних областей (Івано-Франківська, тоді ще Бородчанського,

Надвірнянського, Тисменицького районів) змагалися за коловою системою області на різних стадіонах з 23 лютого до 11 березня 2020 року. Після цього три кращі команди виходили до фінальної частини, де до них долучалися гості з інших регіонів – селища Дунаївці Хмельницької області, переможець цьогорічного турніру ФК «Ягуар» з Вінниччини і ще один «котячий» – ФК «Гепард» нацгвардійців із Запоріжжя. Але через поширення Covid-19 фінальну частину турніру провести так і не вдалося, хоча впродовж серпня – жовтня було кілька спроб зібрати учасників.

Окрім команд нацгвардійців, постійним учасником цього патріотичного турніру досі була команда з Дунаївців Хмельниччини. Справа в тому, що Анатолій Кухаренко, колишній голова цього селища, разом з тодішнім сільським головою Старого Лисця Анатолієм Лушачом і є співініціаторами цього спортивного дійства (за підтримки теперішнього командувача Національною гвардією України Миколи Балана). 26 лютого 2015 року в Старому Лисці відбулася товариська зустріч між «Бистрицею» і командою «Крила рад» з селища на Поділлі. З роками турнір набрав розвитку, Команда з Хмельниччини була його постійним учасником, була запрошена й на торішню фінальну частину, але через пандемію торік не склалося, як і багато чого іншого. А тому на сьомий турнір було вибрано «спрощений формат».

Команда нацгвардійців «Ягуар»

Ігровий епізод

Господарі турніру команда «Бистриця»

Мережу закладів освіти й культури зберегли

■ Закінчення. Поч. на 1 стор.

Так чи інакше, жоден сільський ліцей чи гімназія у цьому році не ліквідується, не залежно від їхньої комплектності. Ми зараз займаємося прийняттям їх у мережу освіти МТГ, аналізом стану, ситуації. Директори шкіл працюють згідно з контрактами, які невдовзі мають закінчитися. Тож радимося зі старостами сіл, батьками учнів, із ким слід продовжувати контракти, а де вартує з тих чи інших причин міняти керівників. Оскільки школи переходять у підпорядкування департаменту МТГ, то ми мусимо переформувати ці контракти й поки що підписуємо їх з тими самими директорами. Однак із працівниками пенсійного віку контракти, згідно із законодавством, чинні до 30 червня цього року, з іншими ж – до 2026-го. Тобто у червні оголошуватиметься конкурс на посаду керівника в деяких наших освітніх закладах, як от Радчанському ліцеї, Камінецькій гімназії, Узинській гімназії, у Колодівці. Заохочуємо молодих педагогів, можливо, і з міста, до участі в конкурсі.

Першочерговим завданням шкіл було перейти на самостійний бухгалтерський облік, згідно з вимогами нового законодавства (раніше їх обслуговувала єдина бухгалтерія департаменту освіти). Тобто тепер ліцеї та гімназії самостійно розпоряджаються своїми коштами.

31 березня тут почали електронну реєстрацію першокласників на 2021-2022 навчальний рік, за винятком тих шкіл, де загальна кількість учнів складає до 100 осіб, оскільки всі освітні заклади включені в єдину електронну систему Івано-Франківської МТГ.

У цьому році також хотіли б запровадити систему електронного обліку харчування в школах та садках. Адміністратор (а це буде не нова людина, а хтось із нинішніх працівників закладу) має фіксувати, хто з дітей дійсно снідав чи обідав і чим. Ця інформація буде доступна батькам і відповідному департаменту мискомуніципалітету. Батьки і працівники департаменту знатимуть, чи харчуються в школі, садку діти і чи за призначенням використовуються кошти. Простіше кажучи, мама зможе одразу побачити, якщо на її доньку, якої в школі не було, чомусь записаний обід і відповідно витрачені гроші. Подібну практику уже впровадили в м. Маріуполі. І вона принесла суттєву економію коштів. Ми саме ведемо перемовини з програмістами, що працювали для Маріуполя, і вони підлаштують цю програму під наші умови. Сподіваємося, вже цього року система електронного обліку харчування в школах та садках почне діяти.

Стосовно дитячих садків, то працюємо у Чернівці над збільшенням його потужності.

Уже найближчим часом плануємо об'їздити села, де потрібні дитячі садки, аби підшукати відповідні приміщення. Скажімо, бачимо можливість облаштування дитячого дошкільного закладу в Березівці у будинку березівського Центру дозвілля – це велике приміщення, де створити дитсадок виглядає цілком реальним.

– У сфері Вашої компетентності така програма, як «Бюджет участі». І нещодавно закінчився період подання заявок на цей конкурс, який дозволяє профінансувати той чи інший необхідний, з позиції мешканців МТГ, проєкт. Наскільки активними в поданні заявок-проєктів були села, що увійшли в громаду?

– Зауважу принагідно, що ця програма діє (напочатках поширювалася лише на мешканців міста та приміських сіл) з 2016 року. І тоді сума «Бюджету участі» складала 500 тисяч гривень, мешканці подали на конкурс 80 проєктів. У 2017-му сума виросла до 1 млн 500 тис грн, 2018-й – 2 млн 500 тис, 2019-й – 5 млн, 2020-й – 15 млн, а цього року бюджет програми склав 18 млн гривень. І заявок на конкурс проєктів ми отримали 272. Із них 51 заявка – від сіл МТГ. Запрошую долучитися до голосування і мешканців сіл, адже всі вони тепер живуть в Івано-Франківській територіальній громаді і мають змогу підтримати проєкти, подані їхніми земляками. Проголосувати можна буде до 28 квітня, а після цього ми підрахуємо кількість голосів і визначимо проєкти-переможці, які й будуть профінансовані з «Бюджету участі».

Розмовляла Вероніка ЗАНІК

А в Тисменицькій громаді – от-от до голосування

Зверніть увагу: в 2016 році далеко не найбільшій Івано-Франківська міська рада почала програму «Бюджет участі» з 500 тисяч, а в новій «п'ятирічці» (тобто, 2021 р.) заклала суму 18 мільйонів – у 36 разів більшу, при мінімальній інфляції. І це найкращий аргумент на користь ефективності «бюджетів участі», коли місцеві збори громадян (школи чи заклади культури, села, які вже не мають сільських рад) самі виявляють ту чи іншу ініціативу, а потім за неї голосують, аби отримати з бюджету фінансування на виконання описаних робіт.

І зверніть увагу: 25 грудня минулого року на своєму другому засіданні новообрана Тисменицька міська рада щойно легалізованої територіальної громади прийняла свою програму «Бюджет участі» та затвердила відповідні документи (положення, форми бланків і т.п.). У 2021 році при скромних фінансових ресурсах на цю програму передбачено 100 тисяч гривень, щоб профінансувати чотири проєкти, які будуть визначені голосуванням НЕ чиновників чи депутатів, а самих мешканців територіальної громади.

Тож, хочеться побажати Тисменицькій громаді: з добрим початком; і щоб з року в рік бюджет участі зростав, а мешканці міста і сіл долучалися до проєкту все активніше.

31 березня триває прийом проєктів за програмою «Бюджет участі». На реалізацію проєктів-переможців

з міського бюджету цього року спрямують 100 000 гривень. Жителі, які постійно проживають на території громади, будуть залучені до прийняття рішень щодо розподілу частини бюджету Тисменицької міської ради.

Пріоритетними напрямками проєктів є:

- підтримка ініціатив у сфері благоустрою громади;
- у сфері пропаганди здорового способу життя та популяризації занять спортом;
- розвиток освітніх, культурних і творчих ініціатив;
- у сфері енергоефективності та енергозбереження.

Обсяг фінансування одного проєкту не повинен перевищувати 25 000 гривень. Співфінансування проєктів можливе, але не є обов'язковою умовою.

Проєкти, які попередньо отримали позитивну оцінку експертів,

будуть виставлені на голосування, участь в якому братимуть жителі, які постійно проживають у межах громади та яким виповнилося 18 років, шляхом відкритого голосування у відповідних пунктах та Інтернет-голосуванням.

Форма подання проєкту та більш детальна інформація розміщені на офіційному сайті Тисменицької міської ради за посиланням: <https://tsmth.if.ua/> у закладці Бюджет участі.

Термін подання проєктів завершується **15 квітня 2021 року**.

Подати проєкти можна поштою за адресою: Тисменицька міська рада 77401, вул. Галицька, 17, кабінет 304, м. Тисмениця або електронною поштою у вигляді відсканованого оригіналу документу tismenica@gmail.com. Деталі за тел.: 050 918 05 10.

Голосуйте за свої проєкти!

Ось які проєкти подали мешканці сіл колишнього Тисменицького району, що входять до Івано-Франківської МТГ, на програму «Бюджет участі». Нагадуємо, що від кількості голосів, які ви віддасте за свої проєкти, залежить, чи отримають вони фінансову підтримку. Голосування триває з 12 до 28 квітня. Підтримати проєкти, вже традиційно, зможуть ті, хто на момент голосування матиме 18 років та реєстрацію в межах Івано-Франківської МТГ.

Ті, хто мають право голосувати, зможуть підтримати цього року по одному проєкту у 4-х категоріях: малий, великий, ремонт малих вулиць та об'єкти культурної спадщини. Голосувати можна буде двома способами – онлайн та офлайн.

Онлайн за допомогою IDcard (паспорту), електронно-цифрового підпису та розширеної системи головних банків.

Офлайн – у ЦНАПах та його підрозділах. Туди потрібно буде прийти особисто та мати при собі паспорт та ідентифікаційний код.

Тож приходьте до ваших ЦНАПів, голосуйте онлайн, не будьте байдужими! Дбайте про вашу громаду!

Драгомирчани

1. Новий освітній простір – світлий і безпечний (Балан Ольга Іванівна), малий освітній (99 750 грн)*.
2. Ремонт вулиці Степана Бандери, урочище Березняки (Драгомирський Тарас Миколайович), ремонт малих вулиць (1 500 000 грн).
3. Сквер «Центральний» (Крамар Вадим Ярославович), великий, інше (299 860 грн).

Радча

1. Безпечне і комфортне освітнє середовище у Радчанському ліцеї (Вацеба Віра Михайлівна), великий освітній (297 872 грн).
2. Протипаводкові заходи в селі Радча (Вацеба Василь Михайлович), малий інше (99 950 грн).

Березівка

1. Спортивне містечко для молоді сьогодні, як запорука здорової нації завтра (Вара Оксана Богданівна), малий освітній (94 779 грн).
2. Збережи Спадщину Прабатьків (Рудницький Богдан Данилович), об'єкти культурної спадщини (1 500 000 грн).
3. Капітальний ремонт дороги (Вара Олександр Петрович), ремонт малих вулиць (1 485 000 грн).
4. Чисте Село (Римик Василь Іванович), великий, інше (300 000 грн).

Чернівів

1. Влаштування третього поверху дитячого садка «Мрія» с. Чернівів (Корольок Олександра Петрівна), великий освітній (299 608 грн).
2. Асфальтування вул. Стефініна (Шкробач Христина Мирославівна), ремонт малих вулиць (1 496 000 грн).
3. Сучасний комп'ютерний кабінет Чернівівського ліцею (Бровін Андрій Сергійович), малий освітній (99 900 грн).
4. Капітальний ремонт вулиці Сагайдачного (Ревчук Катерина Олексіївна), ремонт малих вулиць (1 320 000 грн).

Підлужжя

1. Заміна освітлення та монтаж стелі у Підлужській гімназії (Кіяшко Лілія Ярославівна), великий освітній (270 750 грн).
2. Ремонт вул. Довженка с. Підлужжя Івано-Франківської МТГ (Стойко Ярина Іванівна), ремонт малих вулиць (1 500 000 грн).
3. Облаштування скверу імені Т. Шевченка (Перестюк Іванна Василівна), малий, інше (100 000 грн).

Братківці

1. Комфортні та безпечні умови для Братковецького ліцею (Кіяшко Роман Васильович), великий освітній (299 970 грн).
2. Капітальний ремонт дорожнього покриття по вул. Шкільна у с. Братківці (Рибак Назарій Володимирович), великий освітній (291 600 грн).
3. Сквер Героям Минулого та Сьогодення (Лесюк Тетяна Вікторівна), великий, інше (299 695 грн).
4. Реконструкція сидінь на стадіоні імені І. Красецького (Качур Ольга Василівна), малий, інше (97 187 грн).

Підпечери

1. Благоустрій і дальні – здоров'я дітей с. Підпечери (Белей Олеся Євгенівна), великий освітній (298 310 грн).
2. Сучасна спортивна зала – територія здоров'я (Клейнота Галина Богданівна), малий освітній (100 000 грн).
3. Ремонт вулиці Сагайдачного в с. Підпечери Івано-Франківської міської територіальної громади (Козакевич Наталія Дмитрівна), ремонт малих вулиць (813 663 грн).

Узин

1. Мультимедійне та світлове забезпечення освітнього простору в Узинській гімназії (Савлюк Оксана Сергіївна), малий освітній (99 700 грн).
2. І на нашій вулиці буде празник (Шалаута Оксана Михайлівна), ремонт малих вулиць (1 050 199 грн).

Чукалівка

1. Ремонт малої вулиці Івана Франка с. Чукалівка (Дем'янець Ярослав Дмитрович), ремонт малих вулиць (1 210 000 грн).
2. Ремонт вулиці Затишна в с. Чукалівка (Шуляк Валентина Миколаївна), ремонт малих вулиць (1 000 000 грн).

Колодівка

1. Заміна системи внутрішнього водогону та каналізації в Колодівській гімназії (Семанюк Ольга Михайлівна), малий освітній (63 378 грн).
2. Облаштування відпочинкової зони у с. Колодівка Івано-Франківської МТГ (Гавриленко Степан Степанович), великий, інше (300 000 грн).

* У дужках зазначена сума кошторису проєкту, вказана подавачем.

■ ЯМНИЦЬКА ГРОМАДА

Ушанували свого героя і спогадом, і творчістю

Переможців та учасників творчого конкурсу «Стежками Івана Смицнюка» відзначили у неділю, 4 квітня, у Ямницькому ліцеї. Урочистості стали одним із основних заходів на вшанування пам'яті відважного ямничанина, оборонця прав односельців Івана Смицнюка у 178-річчя з дня його трагічної загибелі (3 квітня 1843 року був замордований панськими гайдуками).

Минулий рік у Ямницькій громаді був оголошений роком цього народного героя. Відставний військо-

вий австрійської армії Іван Смицнюк (народився у липні 1770 року в Ямниці) нині шанований на батьківщи-

ні за відважне обстоювання прав українських селян. Він двічі пішки(!), у 1835 та 1840 роках, ходив до Відня, до австрійського імператора як парламентар від громади, щоб передати вимогу захистити мешканців від сваволі панів. За це один із управителів власне й розправився над героєм під час третьої спроби походу до Відня.

У минулий – ювілейний рік видатного односельця керівництво Ямницької громади заснувало конкурс творчих робіт про Івана Смицнюка. Свої твори мешканці громади могли подавати протягом серпня-грудня

2020-го. Позмагалися зголосилися й дорослі, і діти – тринадцятеро ямничан та одна тязівчанка.

І ось минулої неділі, у Ямницькому ліцеї, урочисто підвели підсумки. Переможцями стали: у номінації «Поетичний твір» – Анатолій Лесів (1 місце), Галина Сміжак (2 місце), Вікторія Кухарська (3 місце); у номінації «Прозовий твір» – Оксана Пачків (1), Анастасія Галарник (2), Мар'яна Підгаєцька (3); «Твір образотворчого або візуального мистецтва» – Марта Боднарчук (1), Софія Сміжак, Юлія Сміжак (2), Галина Сміжак (3).

Голова територіальної громади Роман Крутий та депутат обласної ради Роман Ткач вручили переможцям грамоти, подяки і знаки лауреата конкурсу. У майбутньому, з покращенням пандемічної ситуації, усім учасникам конкурсу організують поїздку до Відня, яка дозволить «пройтися» шляхом народного посланця, поборника справедливості Івана Смицнюка.

Примітно, що у урочистостях того дня брали участь, окрім представників влади, нащадки героя, священики о. Василь та о. Орест Смицнюки. Із привітальним словом виступили голова Ямницької громади Р. Крутий, обласний депутат Р. Ткач, а також історик, краєзнавець, виходець із села Ігор Дейчаківський. Доповнив їхні промови відео-запис виступу у травні 2005 р., на 100-річчя з нагоди відкриття цвинтарного пам'ятника Івану Смицнюку, академіка Володимира Грабовецького.

З нагоди цьогогорічних пам'ятних роковин загибелі видатного ямничанина керівництво громади, її актив, а також переможці конкурсу «Стежками Івана Смицнюка» відвідали могилу славного борця за волю громади та поклали до неї квіти.

Підготувала Вероніка ЗАНИК
Фото із сайту Ямницької територіальної громади
yamnytsya-otg.if.ua

Екологічна весна в Милуванській гімназії

Упродовж березня-квітня у Милуванській гімназії проводиться ряд природоохоронних акцій. Адже одним із найважливіших завдань освітньої діяльності закладу є підвищення екологічної грамотності учнів, озброєння їх навичками економного, бережливого використання природних ресурсів, формування екологічної свідомості вихованців-дошкільнят, здобувачів освіти, просвітництво через дітей – до батьків. Саме у партнерській діяльності учителів, дітей та батьків ми можемо творити добро своїми руками. Бо екологічне виховання слід починати не з глобальних масштабів, а прямо тут, біля свого будинку, на своїй вулиці, у дворі своєї школи.

Отож, з огляду на карантинні умови, у дистанційному режимі в гімназії до Дня води наші дошкільнята та учні 5, 7 класів презентували свої малюнки та творчі роботи. Учні 3 класу створили відеорозповіді та презентації про значення води для життя людини, про водні ресурси нашої планети. Також до Міжнародного дня птахів з нашими найменшими вихованцями проведена година поезії про птахів. Для розвитку творчості, креативності, спостережливості, допитливості та формування екологічної ком-

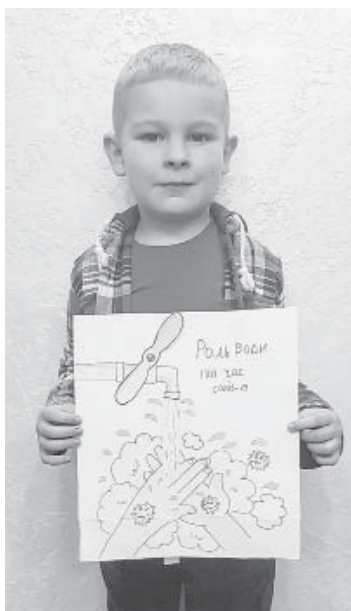
петентності учні 3 класів провели конкурс власних світлин на тему: «Від екології природи до екології душі». Також вчитель біології Лілія Татарин організувала відеоконференцію для учнів 3, 5-9 класів «Шануймо первоцвіти».

Окремо хочеться розповісти про роботу над проектом «Садимо дерева – відроджуємо шкільний сад». Адже наш сад був закладений понад 50 років тому і з того часу не

поновлювався, а тому багато фруктових дерев повсихали, зістарілися. Спільними зусиллями батьків і дітей ми хочемо омолодити свій сад.

Усі ці екологічні заходи у гімназії виховують почуття особистої відповідальності за стан довкілля. З юних років важливо закріпити у свідомості кожної дитини, що людина – частина природи, і від екології залежить життя людства.

Олександра ЛОБУР,
в.о. директора
Милуванської гімназії

■ ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ КНИГИ

«Місторія однієї дружби»

Книга «Місторія однієї дружби» – це пригодницька повість для дітей, що вийшла друком 2016 року у «Видавництві Старого Лева». Авторка твору Ірина Цілик – не тільки письменниця, авторка книг «Невмишені», «Ці» та інших, а й кінорежисерка.

Кожен з нас пізнає історію міста, рідного чи чужого, по-різному: хтось надає перевагу читанню історичної, краєзнавчої, художньої літератури. Інший – пізнавальним екскурсіям у супроводі гідів, адже так ми знайомимося з архітектурою, мистецтвом та історією. Також можна вирушати в подорож самому і прислухатися до таємничого голосу міста, зауважувати знаки, які воно тобі «подає». Саме останній спосіб використовує головна героїня книги «Місторія однієї дружби» Таня.

Дівчинка знайомиться з Києвом і дізнається чимало його секретів, адже гідом є неабихто, а голос столиці. Проте за допомогою такого образу авторка порушує також проблему самотності. У Тані починаються літні канікули – але вона залишається полишеною сама на себе, без друзів; її батьки постійно на роботі. Тож головна героїня не просто починає спілкуватися з містом – вони стають найкращими друзями. І відтоді Таня перестає нудьгувати в чотирьох стінах, кожного дня мандрує Києвом – і це перетворюється на розвагу та пригоду. Дівчинка сприймає його як живе, починає довіряти і любити. Київ кожного дня вчить чогось нового, й у такому ранньому віці Таня починає розуміти, скажімо, що мистецтво – це саме життя і воно безсмертне. У кінці твору дівчинці потрібно покинути місто, розлука з найкращим другом стане довготривалою, з чим Тані дуже важко погодитися.

Частково сюжет твору перегукується з особистим досвідом авторки. Ірина Цілик каже, що обожнює Київ: «Для мене

Марина Дівончук

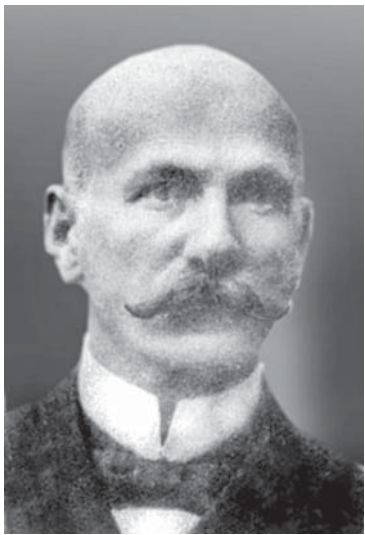
знайомство з Києвом один на один почалося з того, що я прогулювала уроки, я гуляла вулицями, ходила до музею», – зізнається письменниця.

Книга проілюстрована роботами Марисі Рудської. Її малюнки дуже допомагають у подорожі книгою та й самим Києвом, з яким художниця теж добре знайома. Про це вона розповідає так: «А я любила дуже довго повертатися зі школи, навмисне обирала найдовші маршрути і з цього починалося моє дослідження Києва...». Як на мене, у письменниці й ілюстраторки вийшов чудовий творчий дует. А завдяки таким книгам діти з цікавістю можуть вивчати свою історію та літературу. Твір є легким для розуміння й прочитання. Отож, щиро рекомендую.

Марина ДІВОНЧУК, учениця 9-Б класу
Угринівського ліцею
Керівник: Ірина САДУЛА

Із родини галицьких аристократів

Учора, 8 квітня, були 169-і роковини від народження відомого письменника, історика, етнографа, педагога, культурно-просвітницького діяча Романа Заклинського. А народився він на нашій галицькій землі, у с. Маріямпіль, на той час містечку, на лівому березі Дністра. Роман Заклинський належить до славного роду, що добре відомий старшому поколінню галичан і зовсім не знайомий більшості представників молодшої генерації нашого краю, бо в час більшовицького режиму їх діяльність замовчувалась. Річниця Романа Заклинського є доброю нагодою згадати про цю визначну родину.

Із Заклинських вийшли священники, педагоги, письменники, журналісти. Чоловіки в цій родині були правдивими патріотами, добровільно служили в лавах УСС-УГА, боролися за незалежну, самостійну Україну.

Відомий родовід тягнеться від пароха села Озерян (донедавна Тлумацького району) отця Онуфрія, сини якого Олексій та Гнат також були священниками.

Що ж до Романа Заклинського, то його батько, отець Гнат, був одру-

жений з дочкою Станиславівського бургомистра Катериною Вісгофер. Крім Романа, вони мали ще двох синів: Леоніда та Корнила. Після смерті отця Гната, Катерина з хлопцями на постійно оселилася у Станиславові, по вулиці Галицькій, 71. Там вони мали свій великий будинок, сад і город до 5 га. Той будинок був зруйнований у роки Першої світової війни. Тепер на цьому місці знаходиться місцева школа № 13.

А у часи Заклинських в будинку не раз збиралася активна молодь міста та користувалася великою родинною бібліотекою. Тут відбувалися виклади з історії та літератури України, вечори на честь Тараса Шевченка. Хто відвідував ці сходи, той немовби проходив школу українського патріотизму.

Брати Леонід, Роман та Корнило Заклинські відвідували Станиславівську гімназію і належали до таємної гімназійної «Громади». Заклинські, як активні члени «Громади», займалися розповсюдженням серед населення різних прогресивних книжок.

Творчий доробок братів Заклинських складає сотні праць як у місцевих так і у Львівських виданнях. Зокрема, Роман був автором статей із проблем освіти і виховання молоді в газетах «Діло», «Газета школьна», «Школьна часопись», польськомовній «Ognisko domowe» та ін., кількох підручників. Архів Р. Заклинського, який зберігається у Львівській національній бібліотеці ім. В. Стефаника, містить чимало неопублікованих історико-літературних розвідок. Дослідник творчості Юрія Федьковича, він залишив тексти споминів про нього, а також про визначного композитора Петра Ніщинського та письменника Івана Нечуя-Левицького. Його дослідження про «Слово о полку Ігоревім» високо оцінив Іван Франко.

Роман Заклинський та його брати Корнило і Леонід брали активну участь у заснуванні в 1874 році Станиславівської філії товариства «Просвіта». Викладав у Львівській та Станиславівській учительських семінаріях (1891-1912). Співорганізатор Товариства «Бесіда» у Станиславові та осередку Українського педагогічного товариства «Рідна школа», відкриття української гімназії (1905). За свою багаторічну педагогічну працю Роман виховав багатьох учителів, громадсько-політичних та культурно-освітніх діячів, в тому числі і своїх дев'ятьох синів: Богдана, Ростислава, Корнила, Мирослава, Володимира, Зеновія, Юрія, Маркіяна, і Омеляна, шестеро з яких — Богдан, Ростислав, Мiron, Володимир, Маркіян і Омелян — добровільно вступили у лави українських січових стрільців та Української Галицької армії і воювали за самостійну Україну.

Помер Роман Заклинський 20 березня 1931 році в с. Тростянець на Львівщині.

Пишучи про річницю Романа Заклинського, яку мали учора, 8 квітня, хочемо згадати і ще одну особу з цієї визначної родини галицьких аристократів — видатну українську танцівницю й хореографу Олену Гердан-Заклинську. Її танцювали країни Європи та Америки. Вона вражала виступами як на сценах оперних театрів, так і у концертних залах. Зрештою, окрім яскравого сліду, залишеного нею, передусім, в хореографічному мистецтві, вона увійшла в культуру України як самотуня поетка, яскрава малярка та модельєрка сценічного костюму.

Олена Заклинська народилася 14 квітня 1916 року у карпатському тоді містечку Жаб'є-Ільці у непересічному талановитому подружжя — Богдана Заклинського та письменниці

Осипи. Це був час Першої світової війни, а тому сім'я невдовзі потрапила в австрійське місто Гмюнд, в якому містилася локація для переміщених осіб. У середині двадцятих років Заклинські опиняються в Празі. Оленка вчиться в тутешній українській гімназії. В стінах закладу розпочинаються перші публічні виступи майбутньої танцюристки. Але для досягнення справжньої професійної кар'єри Олена розпочинає серйозне навчання хореографії. У пригороді Оленчиним мріям нагодилося, зорганізована у містечку Подебради, що неподалік Праги, школа українського танцю, очолювана відомим майстром української народної хореографії Василем Авраменком. У Подебрадах вона дебютувала як солістка балету. Але продовжила освіту танцівниці вже на українських теренах — у львівському Вищому музичному інституті ім. Миколи Лисенка, де вивчала «сучасний мистецький танок». Власне модерний танець і приніс славу Олені Гердан-Заклинській — перемоги на міжнародних конкурсах, успішні виступи на великих європейських сценах.

А в Галичині вона займалася і фольклористикою, і працювала як викладач хореографії. Та з приходом у 1939 року совітів її талант і професіоналізм виявилися непотрібними. Лише той період, коли Львів опинився під німцями, що відродили діяльність Львівського оперного, став знову успішним для Олени. Знову були виступи, творчість, слава — та не надовго. Повертається

«влада рад». Галицькій аристократії у вітчизні тепер не місце. Заклинська виїждить в Європу, а у 1948 р. в Канаду. Там, у Вінніпегу, відкриває школу українського танцю.

У 1950 році хореографію запрошують на викладацьку роботу в Музичний інститут ім. М. Лисенка в Торонто, де вона невдовзі здобуває звання професорки хореографії. В Канаді Олена додає до свого прізвища псевдонім Гердан.

У 1956 році Гердан-Заклинська переїжджає до США, де оселяється в Нью-Йорку. Тут Олена продовжує свою власну педагогічно-хореографічну практику. «Ревети та стогне Дніпр широкий», «Гандзя», «Джурило», «Стрілецькі пісні в хореографії», «Галілки-веснянки», «Вальс наших днів», «Циганське весілля», «Аркан», «Дрібушка», «Коліскова», «Шумка», «Спомини з гір», «Княжі гагілки», «Плач Ярославни» та хореографічні картини у постановці Гердан-Заклинської, які з високою майстерністю виконуються на сценах континенту учнями її школи, здобувають велике визнання серед американців. У США вона видає збірку поезій, починає активно працювати як художниця й авторка сценічних костюмів. Та на жаль, здоров'я зраджує танцівниці, і в 1960-х вона назавжди покидає сцену. Та не активну діяльність.

Тривалий час живе у Франції, але врешті повертається до Америки. Жіночий монастир в місті Редінгу, що в штаті Пенсільванія, у США, став останнім прихистком для Олени. Викладала для монахинь ритміку і пластику, залишаючись вірною своїй найбільшій любові — українському танцю. 23 січня 1999 року Олена Гердан-Заклинська відійшла у вічність. Її коротка біографія — мабуть, ще один яскравий доказ, як мало ми знаємо свою культуру. То нехай ця прогалина помалу буде заповненою.

(У підготовці матеріалу про Олену Гердан-Заклинську використана публікація з ФБ-сторінки Рамана Берези).

Підготувала Вероніка ЗАНИК

Автобіографічне. Відверте, з боєм...

Андрій Єфіменко, художник, дизайнер з Івано-Франківська (свого часу закінчив Косівський технікум народних художніх промислів ім. Василя Касіяна), громадський діяч, 59 років, правдолюб і борець за правду. Цей короткий автобіографічний нарис Андрій написав під впливом однієї події семилітньої війни — 6 квітня 2021 року. З боєм, відверто. Стиль і лексикон автора збережено.

Нині знову два вбитих бійця. Там, де я колись ріс. І згадалося.

1973. Луганщина. Брянківська США N23.

Я у третьому класі. Парта, «політінформація», вчителька біля дошки серйозним тоном, лякає нас, дитвору, черговими намірами «американської воєнщини».

Вона каже, що «те НАТО» ночей не спить, а плани складає, як напасті і відхпатати шматок совка, хоче наш донбас, руді терикони, смердючі збагачувальні фабрики, димлячий поряд Алчевський металургійний завод (тоді Комунарський).

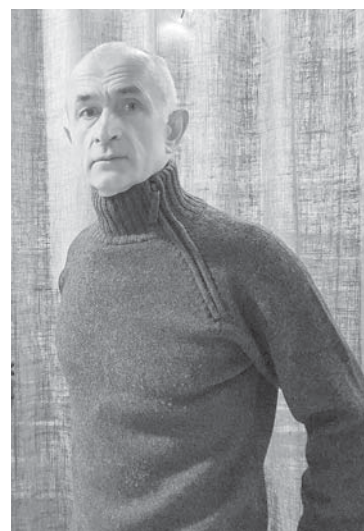
І от сидимо ми такі (баламути на перервах), чуємо голови і міркуємо: заберуть наш терикон, то де ж будемо бігати, а взимі з чого з'їхати

на лижах? Заберуть шматочок степу за містом, де ще була ковила і бігали ящірки. Заберуть, агресори, пожежний ставок біля шахти, «котлован» з чорною водою, куди бігали купатися..

Заберуть з кінцями Кінотеатр (Дом культури), де за 10 коп ми дивилися «Фантомаса» і «Золото Маккени». А нам же так подобалися ковбої і індіанці.

У малих головах «когнітило» і трохи дисонувало. Навпроти, з виховною метою, нам вічно твердили про велику кров, проліту за донбас (не люблю те слово, бо басейн, яма).

Нас, школу, колоною водили на урочистості до Вічного вогню, де всі робилися серйозними, бо класна керівниця щипала, коли

ми штовхалися чи тихенько сміялися. Ту показуху із сонцем у голову витримати довго діти не могли, хоч і старались.

Минуло півстоліття. Я давно не школяр. У Прикарпатті вивчився, відслужив, працюю, очікую внуків.

А там на Луганщині, де пробігли мої перших п'ятнадцять літ, диктує свої порядки реальний окупант. Він забрав мою малу батьківщину — мальовничий Слов'яносербськ на Сіверському Донці. Він забрав Алчевськ, у якому я вчився малювати в КДХШ (дитячий художній школі — ред.), на Липовенка. Забрав підлий ворог мою Брянку, з друзями-хуліганами, з якими разом бешкетували,

грали у різного «пекаря», «слона», і прочих козаків-розбійників. Забрав підло зі спиною, розказуючи ті самі «політінформації» про НАТО.

А що ж НАТО?

Воно твердо заявило світові, що не дасть «молодим братам» піти далі Україною. Нас підтримує цивілізована Європа, розумний світ. Отак, дивно буває.

Можливо, я скоро побачу Луганщину, якщо складеться, то у камуфляжі.

P.S.: Нині Андрій Єфіменко малює «старий» Івано-Франківськ і активно вболіває за збереження його архітектурної спадщини.

Дім на околиці

Бузок

Врятуймо життя

«Через кожні три тижні Галині необхідно проходити курс імунотерапії. Вже так багато тих курсів позаду і скільки їх ще має бути – невідомо. І ні в якому разі не можна їх відкладати чи не проходити. Маленькими кроками Галиніне лікування дає надію на покращення, і це покращення хоч і незначне, але воно є. Проблема знову у коштах. Вже на наступний тиждень має розпочатися лікування, а коштів вже немає зовсім. Всі заощадження вже вичерпалися... Без нашої допомоги Галі не справитися з її випробуванням. Не будьмо байдужі»

Таке повідомлення розміщене днями в Фейсбуку на сторінці «Врятуємо життя Галині Хмільовській». Допомогти на лікування молодій угринівській жінці просить і Угринівська сільська рада, а разом і дякує односельчанам, всім, хто до-

помагав і допомагає Галині. Місцевий бюджет не стоїть осторонь, але самотужки забезпечити дороговартісний та довготривалий курс лікування Угринівська сільська рада також не здатна. Упродовж зимових місяців сільська рада звернулася до понад 20 благодійних фондаций, зареєстрованих в Україні, а у відповідь – або інформація, що за адресою реєстрації установи не існує, або в кращому випадку, як то від Міжнародного фонду «Відродження», «Фонду Ріната Ахметова», міжнародного благодійного фонду «Карітас України» – коректна відповідь про те, що в даний час, зокрема й через пандемію, немає можливості допомогти.

А Галині Хмільовській допомога потрібна невідкладно. Їй поставили рідкісний діагноз, курси відкладати чи переносити НЕ МОЖНА!

Номер рахунку: 4731 2191 1573 1915 (ПриватБанк). Отримувач: Хмільовська Галина. PRIVATBANK, 5168 7456 0647 9738, EUR, IBAN: UA473052990000026206894702021, SWIFT CODE/BIC: PBANUA2X. Отримувач: NAVROTSKA MARIANA (сестра).

■ ДАЙДЖЕСТ

Ескалація бойових дій на сході України сигналізує про закінчення ще однієї угоди про припинення вогню

Авторитетна американська газета «The New York Times» пише, що «війна на сході України, яка місяцями йшла на низькому рівні і привертала мало міжнародної уваги, різко загострилася в останні дні».

«У ході найбільш смертоносного в цьому році зіткнення чотири українських солдати були вбиті і ще один серйозно поранений в бою проти підтримуваних Росією сепаратистів в Донецькій області. Загибель солдатів, а також нарощування російських військ на кордоні привернули увагу високопоставлених американських чиновників в Європі і Вашингтоні. Минулого тижня Європейське командування збройних сил США підвищило рівень спостереження з можливої кризи до потенційно неминучої кризи (найвищого рівня) у відповідь на розгортання додаткових російських військ», – розповідається в статті.

У матеріалі зауважується: «Обмін артилерійським і кулеметним вогнем в Донецькій області був незвичайним в тому плані, що він тривав більшу частину дня. Бої через так звану лінію дотику, барикаду з окопів і укріплень протяжністю близько 250 миль (понад 400 км – ред.), зазвичай коротші».

«Але це була не єдина ознака напруженості в регіоні, де українські та підтримувані Росією сепаратистські сили влаштувалися в окопах, що майже не перемістилися за сім років з моменту по-

чатку бойових дій в 2014 році. Європейські спостерігачі в останні тижні помітили нове озброєння на стороні, що підтримується Росією. Почастішали артилерійські обстріли. А російські переговornики попередили про зрив мирних переговорів, які тягнулися роками», – пише видання, наводячи висловлювання офіційного представника Кремля Пескова, в якому він визнає посилення бойових дій останнім часом, і заяву про ескалацію конфлікту, зроблену українським парламентом.

«Кроки Росії розділили Вашингтон. Деякі чиновники вважають, що Росія в основному займається брязкотом зброї і не бажає відновлювати наступ. Інші стурбовані більше, гадаючи, що наміри Путіна неясні і що операція, спрямована на перевірку нового президента, може швидко перерости в щось зловісніше», – наголошується в статті.

Газета звертає увагу на те, що «генерал Тод Д. Уолтерс, глава європейського командування США, підвищив рівень спостереження американських збройних сил в дурге за кілька днів після того, як російські війська не залишили прикордонний район. Американські стратеги очікували, що війська покинуть цей район, приблизно за 30 миль (пів сотні км – ред.) від кордону з Україною, після завершення військових навчань 23 березня. Американські оцінки того, скільки додаткових російських вій-

ськових було відправлено до кордону, різняться. За даними одного чиновника, їх було близько чотирьох тисяч».

«Після вторгнення Росії до Криму в 2014 році бойові дії між проросійськими сепаратистами і українськими силами спалахували періодично. З тих пір Путін не боявся використовувати військові навчання біля кордонів України або розгортання військ, щоб посилати меседж як Києву, так і Заходу, заявили американські чиновники. За словами нинішніх і колишніх чиновників, недавні спалахи насильства на сході України і нарощування військової сили можуть стати для Москви способом оцінити прихильність адміністрації Байдена Україні», – мовиться у публікації.

«Це може бути навмисне позування, але Кремль тестує нову адміністрацію», – вважає Фредерік Б. Ходжес, генерал-лейтенант у відставці і колишній командувач американською армією в Європі. Росія має «нульову зацікавленість» в реальному мирі в Україні і хоче її якомога більше дестабілізувати, заявив генерал Ходжес, який зараз працює в Центрі аналізу європейської політики.

«Росія підтримує сепаратистів сучасною зброєю і солдатами, стверджують західні уряди, хоча Москва це заперечує. І, незважаючи на статичний стан війни, лінія дотику залишається потенційною гарячою точкою у відносинах Росії із Заходом», – констатується у матеріалі.

Газета також нагадує, що укладена в липні (2020 року – ред.) представниками України, Росії та ОБСЄ угода про припинення вогню «протрималася довше, ніж десятки інших домовленостей, досягнутих за останні сім років» і, що «тільки з 2018 року було порушено вісім угод про припинення вогню».

Підготував Станіслав КРУК

«Менш помітні» інфекційні хвороби

Доки увага громадськості зосереджена на коронавірусі, на жаль, не зменшується кількість випадків інших, не менш небезпечних хвороб. Серед них так звані менінгококові інфекції – гостре інфекційне захворювання, яке характеризується різноманітністю клінічних проявів, інколи важким ураженням мозкових оболонок.

Захворюваність на менінгококову інфекцію особливо підвищується у холодну пору року, максимальні рівні у лютому-березні, незалежно від географічного розташування та кліматичних умов. На цю інфекцію хворіють усі вікові групи, однак основну масу становлять діти у віці до 14 років.

Менінгокок проникає в організм людини через слизову оболонку дихальних шляхів. Інкубаційний період триває від 2 до 10 днів. У більшості випадків зараження супроводжується короткочасним бактеріоносійством, зрідка виникають інші форми захворювання – специфічні різновиди менінгіту, фарингіту, пневмонії, ендокардити, артрити...

До симптомів менінгококової інфекції відносять закладеність носа, катаральні явища, загальну слабкість, сильний головний біль, підвищення температури тіла до 38-39°C. Найбільш характерним симптомом є симетрична висипка, що з'являється на 1-2 день хвороби. Висипні елементи мають форму судинних зірочок до кількох сантиметрів в діаметрі. Типова локалізація висипу – бокові поверхні тулуба, сідниці, кінцівки. Менінгококовий менінгіт трапляється у невеликій кількості інфікованих, але приводить до запального процесу в спинному мозку. Менінгококи із носоглотки по лімфатичних, нервових шляхах або через кров проникають в спинномозковий канал, спричиняючи менінгіт. Після перенесеної менінгококової інфекції в крові з'являються специфічні антитіла. Імунітет формується не тільки у хворих, але і у здорових носіїв збудника.

Джерелом збудника інфекції є хвора людина або бактеріоносій. Тривалість заразного періоду при різних формах інфекції 2-4 тижні. Механізм передачі збудника – крапельний, але він є менш активним, ніж при грипі, вітряниці, корі. У закритих колективах інфікованість пов'язана зі скупченістю людей. У на-

вколишньому середовищі менінгококи не стійкі.

Хворих та підозрілих на хворобу негайно госпіталізують у спеціалізовані відділення інфекційних лікарень. У залежності від важкості клінічного перебігу, хворі можуть бути ізолювані вдома при відсутності в сім'ї дітей дошкільного віку та осіб, які працюють в дитячих дошкільних закладах та при наявності умов для проведення постійного медичного нагляду та лікування. Всі контактні підлягають медичному огляду та подальшому обстеженню із застосуванням бактеріологічного методу дослідження.

В Україні щеплення від менінгококової інфекції належить до рекомендаційних. Вакцинацію дорослих і дітей з метою профілактики, а також за епідемічними показаннями здійснюють відповідно до наказу МОЗ від 11.08.2014 № 551 «Про удосконалення проведення профілактичних щеплень в Україні».

За 2018 р. в Україні захворіло 269 людей, зокрема був один випадок у Тисменицькому і один у Богородчанському районах (обидва випадки – діти до чотирьох років). За 2019 р. в Україні захворіло 299 людей, з них 50 – немовлята (один випадок зафіксовано в Богородчанському районі). 2020 рік своїм «локадауном» і введенням маскового режиму вніс певні корективи і дещо пригальмував поширення інших інфекційних захворювань, «традиційних», так би мовити. Принаймні про це говорять дані зі статистики Центру громадського здоров'я (ЦГЗ). Лікарі підтверджують вплив маскового режиму на зменшення показників захворюваності іншими інфекціями, що передаються повітряно-крапельним шляхом. Тож можна стверджувати в цілому, що масковий режим і інші карантинні обмеження не виявилися марними.

Леся СКРИПНИК-ПЕТРУНИШИН,
бактеріолог Богородчанської
міжрайонної філії

Відділ освіти, культури, спорту та туризму Єзупільської селищної ради (77411, вул. Степана Бандери, 50, смт. Єзупіль) оголошує конкурс на заміщення вакантної посади:

провідний спеціаліст відділу.

Вимоги до кандидата на посаду: вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра (освіта – педагогічна, спеціалізація спорт та туризм); стаж роботи не менше 3 роки; вільне володіння державною мовою, вільне володіння ПК.

До участі у конкурсній комісії не допускаються особи, які визначені в уставленому порядку недієздатними, мають судимість, що є несумісною із зайняттям посади державного службовця.

Особі, які бажають взяти участь у конкурсній комісії, подають до конкурсної такі документи:

1. Заяву про участь у конкурсній комісії, в якій зазначається про ознайомлення заявника із встановленими законодавством обмеженнями щодо прийняття на службу в органи місцевого самоврядування та проходження служби;
2. Заповнену особову картку (форма П-2 ДС) з відповідними додатками;
3. Дві фотокартки розміром 4х6 см;
4. Копії документів про освіту;
5. Копію документа, який посвідчує особу;
6. Копію військового квитка (для військовослужбовців або військовозобов'язаних);

Особі, які бажають взяти участь у конкурсній комісії, подають декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у порядку, визначеному Законом України «Про запобігання корупції».

Особі, які бажають взяти участь у конкурсній комісії, можуть подавати додаткову інформацію стосовно своєї освіти, досвіду роботи, професійного рівня і репутації (характеристики, рекомендації, наукові публікації тощо).

Документи приймаються протягом 30 календарних днів з дня опублікування оголошення за адресою: 77411, Івано-Франківська обл., смт Єзупіль, вул. Степана Бандери, 50.

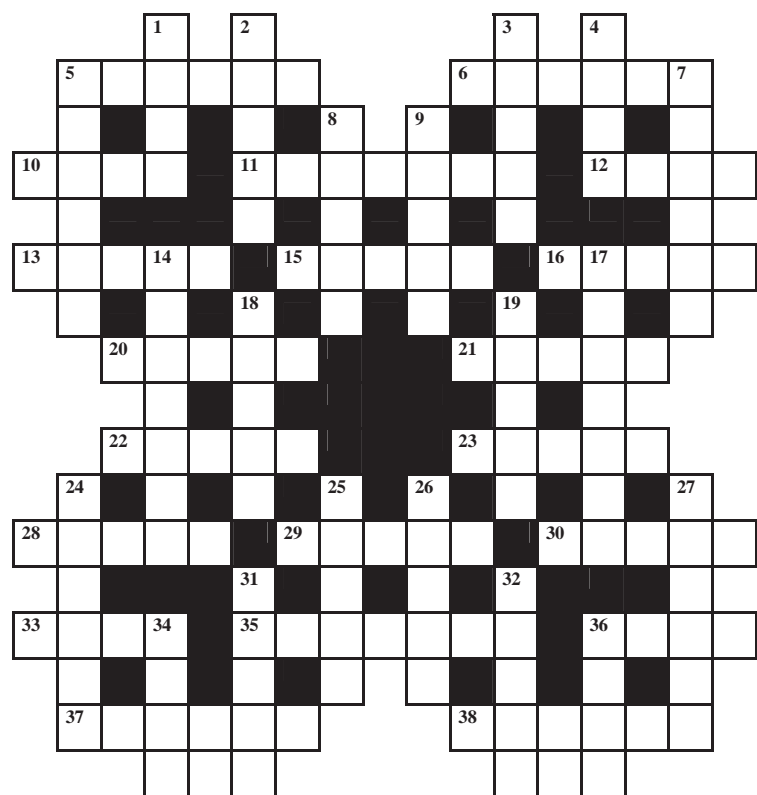
Додаткову інформацію щодо основних функціональних обов'язків, розміру та умов оплати праці можна дізнатись за номером телефону: +380965306391.

Угринівська сільська рада, сільський голова, депутатський корпус, працівники апарату, члени виконкому висловлюють щирі співчуття депутату Угринівської сільської ради Віталієві Михайловичу Лесіку з приводу непоправної втрати – смерті його

батька.

Нехай він спочиває в Бозі, а наші співчуття полегшать біль втрати дорогої людини.

■ КРОСВОРД

По горизонталі: 5. Поема Тараса Шевченка. 6. Двомісний велосипед. 10. Сорт яблуні. 11. Найпоширеніший вид кави. 12. Музичний інтервал. 13. Духовий мідний музичний інструмент. 15. Жанр японської поезії. 16. Довгий мотузок із зашморгом на кінці. 20. Найбільша територіаль-

но-адміністративна одиниця Монголії. 21. Хибне сприйняття дійсності. 22. Напій із кобилячого молока, що перебродило. 23. Одна зі сторін прямокутного трикутника. 28. Відомий австрійський художник. 29. Бельгійська порода коней-вагозовів. 30. Королівство в південно-східній Азії.

33. Білий клен. 35. «Найбільш винні – ... великодушні» (вислів Бомарше). 36. Звичаєве право у мусульман. 37. Лісопильний завод. 38. Килим для боротьби в дзюдо.

По вертикалі: 1. Гатунок цукерок. 2. Безворсовий килим. 3. Благородний олень. 4. Головний порт Ємену. 5. Планета Сонячної системи. 7. Різновид грилю. 8. Хижак родини собачих. 9. Самосвітне небесне тіло. 14. «Здоров'я – це те благо, до якого людина найбільше ...» (Мерсьє). 17. Наперед зумовлене побачення. 18. Місто закоханих. 19. Столиця Йорданії. 24. Волошка. 25. Сімейна група левів. 26. Ріка в Україні, притока Дністра. 27. Африканське полювання. 31. Сплав заліза з нікелем. 32. Центральне жіноче божество в шумерській міфології. 34. Американський актор та сценарист. 36. Святковий монгольський намет.

Відповіді на кросворд в № 13:
По горизонталі: 1. Кальмар. 6. Муар. 7. Карт. 9. Трель. 11. Спа. 12. «Друга». 18. Кант. 19. Квартет. 20. Опа. 23. Тюрбо. 24. Спора. 28. Делі. 29. Ад'ютант. 30. Саго. 33. Інжир. 34. Ікт. 35. Фарсі. 38. Шале. 39. Ралі. 40. Арбалет.

По вертикалі: 2. Асар. 3. Аман. 4. Омуть. 5. Отара. 8. Опара. 10. Рані. 13. Гупі. 14. Октадр. 15. «Свобода». 16. Серпень. 17. Акілон. 21. Люк. 22. Орт. 25. Слон. 26. Стека. 27. Галс. 31. Рикша. 32. Камін. 36. Клір. 37. Мате.

■ УСМІХНІТЬСЯ

1 квітня – єдиний день у році, коли люди критично оцінюють інформацію в інтернеті.

Лайфхак: щоб не впадати у ступор від останніх новин, просто подумки додавайте перед кожною фразою «всупереч здоровому глузду».

А ви помічали, що, в принципі, все не так і дорого, якщо мати гроші?..

Якщо уряд піклується про бідних, то його потрібно міняти. За доброго уряду бідних бути не повинно!

– Коли ви почали працювати в цій компанії?

– Коли мені пригрозили звільненням.

– Ніколи не думав, що увійду в приміщення банку в масці і рукавичках, а охоронець не затримає, а скаже: «Доброго ранку!»

Першим, хто правильно приймав душ, прийшовши з вулиці, був Іполит в «роні долі».

Чоловік повертається з рибалки ні з чим, обережно стукає у двері й пошепки запитує дружину:

– Кіт дома?
– Заходь, не бійся, я йому тільки купила...

Жінка телефонує подружці:

– Уявляєш, посварилася вчора з чоловіком і відправила його спати на диван. А серед ночі думаю: віднесу йому хоча б подушку. Підкралася навшпиньки, нахилилася над ним, щоб тихенько підсунути, а він раптом прокидається та як закричить: «Пробач-пробач, тільки не души!»

– Підсудний, у вас є алібі?
– А що це таке?
– Ну, чи бачив вас хтось під час крадіжки?

– На щастя, ні!

Якщо на початку індійського фільму на стіні висить рушниця, то в кінці вона буде співати й танцювати.

Гороскоп на тиждень

(з 12 по 18 квітня)

Овен

Тиждень буде насиченим багатьма подіями, які матимуть на вас добрий вплив. Ви відчуєте приплив натхнення від того, що вам все вдаватиметься, а успішне виконання справ дозволить вам відчувати впевненість в собі. Вихідні проведіть вдома. Насолодіться спокійним відпочинком.

Телець

Тиждень для Тельців виявиться вдалим у всіх сферах життя. Ви будете активні спілкуватися з цікавими людьми, які допоможуть вам по-новому подивитися на важливі вам речі. В особистому житті вам необхідно вирішити питання, які давно чекають відповіді.

Близнюки

Зорі рекомендують Близнюкам присвятити тиждень робочим процесам. Візьміться за виконання плану на місяць чи доведіть розпочату раніше справу до кінця. На вихідних зорі пророчуть успіх в експериментах із зовнішністю. Якщо ви давно хотіли змінити зачіску чи стиль одягу – сміливо втілюйте задумане.

Рак

На Раків чекає бентежний тиждень. Ваші переживання будуть тісно пов'язані з особистим життям. Вам доведеться зробити складний вибір, від якого залежатиме ваша подальша доля. На вихідних астрологи радять зайнятися фінансовими питаннями.

Лев

Наступного тижня Леви будуть організованими та зібраними. Вашу працьовитість та завзятість помітять не лише колеги, але й керівництво. Висока активність робочого процесу піде вам на користь. Ви будете з великим ентузіазмом братися до домашніх справ та виконувати монотонні заняття.

Діва

Дівам не варто погоджуватися наступного тижня на ділові пропозиції. Заголом нічого поганого вони собою не несуть, однак принесуть вам багато клопоту та заберуть ваш вільний час. З людьми, які вас оточують, постарайтеся стримувати свої емоції. Вихідні пройдуть дещо ліниво. Змушувати себе взятися хоча б за якусь роботу не варто, адже ви собі зробите лише гірше.

Терези

Терези можуть зовсім випадково потрапити в епіцентр конфлікту, який забере у вас енергію та настрій. Вже до середини тижня вам вдасться відновити позитивний настрій та з новими силами продовжити виконувати заплановані справи. Зорі радять в особистих питаннях не залучати друзів, а вирішувати все самостійно.

Скорпіон

У вас часто виникатимуть сумніви щодо правильності ваших дій. Без внутрішньої гармонії налагодити своє життя неможливо. Сміливо використовуйте вільний час на те, що допоможе вам віднайти внутрішню рівновагу. Навчіться сприймати себе об'єктивно. Опишіть власні сильні і слабкі сторони і працюйте над їх вдосконаленням. Вихідні варто провести з рідними.

Стрілець

Тиждень несприятливий для з'ясування стосунків із керівництвом. Навіть якщо вас щось не влаштовує, залиште цю розмову на крашій час. Здоров'я буде міцним, тож ви можете сміливо займатися будь-якими видами спорту. Вихідні принесуть у ваше життя кардинальні зміни позитивного характеру.

Козеріг

У Козерогів новий тиждень має усі шанси видатися чудовим. Ви отримаєте можливість позбутися від старих згубних звичок і завдань, які не приносять прибутку – ані морального, ані фінансового. Вам буде простіше, аніж завжди відкинути усе непотрібне. Кінець тижня буде сприятливим для здійснення фінансових операцій та укладення угод.

Водолій

Для Водоліїв настав сприятливий час для змін в абсолютно всіх сферах діяльності. Вдалими будуть переїзди, поїздки, зміни виду діяльності. Уникайте інтриг та пліток – це лише забере ваш дорожочинний час та енергію. Вихідні проведіть за читанням цікавої книги.

Риби

Найактуальнішими наступного тижня для вас стануть питання налагодження стосунків з партнерами – це стосується й роботи, і сім'ї. Тиждень підходить для навчання і самовдосконалення. Перші результати та успіх не змусять себе довго чекати. До того ж вам варто розглянути пропозиції щодо зміни місця роботи.

Сирна паска без замороки

Час летить швидко – Великдень не за горами. Тож можна потроху готуватися, зокрема, підбирати переписи для великодніх страв. І найперше – паски. Пропонуємо рецепт, опублікований на ФБ-сторінці «Кухня їмості Ірини», хоч і не від самої їмості, а від її дискусувачки, мешканки Львова п. Любові Матяш.

«Хочу запропонувати доволі легкий рецепт сирної паски, яку готувала минулого року за рецептом Юлії Горячко. Експеримент виявився дуже вдалим і я однозначно рекомендую усім спробувати спекти такі паски до Великодня. Місити тісто довго не доведеться! Паска виходить дуже ароматною і пухкою, м'якуш неймовірно легкий, вологий і чудової структури – волокнистий. До сьогодні пам'ятаю наше захоплення і здивування смаком сирної паски.

Опара: 70 мл теплого молока; 1 ч. ложка цукру; 2 ст. л. муки; 15 грам свіжих дріжджів.

До теплого молока додати цукор, дріжджі. Все добре розмішати і додати борошно. Поставити у тепле місце на пів год.

Тісто: 270 г борошна; 250 г сир; 50 г масла; 140 г цукру; 100-120 г цукатів; 2 яйця; 1 жовток; щіпка солі; ванілін; куркума – 1/2 ч. л.; цедра 1 апельсина; щіпка мускатного горіха.

Збиваємо 2 яйця і один жовток з цукром до побіління. Додаємо перетертий

сир і розтоплене охолоджене масло. Збиваємо і додаємо цедрі і спеції. Перемішуємо. Додаємо опару, змішуємо. Просіюємо борошно. Замішується доволі липке тісто, додаємо цукати (попередньо замочені в алкоголі).

Тісто розкласти у форми (2 середні) на 1/3 висоти і залишити підрости (1,5-2 год.).

Випікати в підігрітій духовці до 200 градусів 10 хв, зменшити до 180 градусів – і ще 40 хв! Накрити фольгою, якщо буде сильно підрум'янюватись верх паски! Успіху!

Продаю

- ❖ **Картоплесаджалку**, культиватор, рядник і борони, задне колесо до трактора Т-25. Тел.: 063 43 77 699
- ❖ **Швейну машинку** ніжну – 850 грн; комп'ютер (системний блок, монітор, дві клавіатури, колонки) – 2500 грн; дитячий диван – 1200 грн; двоспальне ліжко – 2500 грн; диван-книжку – 1000 грн; кухонний стіл з табуретками (куточок) – 1200 грн; кильцеві лампи: діам. 33 – 850 грн, діам. 9 – 400 грн; велосипед – 3000 грн; кухонну стінку – 1000 грн; прихожу – 850 грн. Тел.: 066 832 07 67.
- ❖ **Тракторні плуги** (трёхкорпусні); сіно в тюках. Тел.: 066 915 33 50.
- ❖ **Електростабілізатор**; новий телевізор (чорнобілий); коренерізьку; січкарню; меблі (шафи для одягу та посуду); клітку для нутрій або кролів; електричний рубанок; нову бензопилу «Партнер»; лобове скло до автомобіля ВАЗ; два холодильники б/у. Тел.: 068 234 29 02.
- ❖ **Прицеп одноосний**. Агрегується з автомашинами ВА3-2121, «Нива» або УАЗами різних модифікацій (випуск військового заводу). Ціна договірна. Тел.: 068 234 29 02.
- ❖ **Велосипеди** імпортного виробництва б/у; плитку газову, електричну духовку; причеп до мотоблока. Тел.: 066 654 17 07.
- ❖ **Цеглу** звичайну, невживану дві тисячі. Ціна договірна. Тел.: 066 515 07 86.

Куплю

- ❖ **Козу**. Телефонувати Богданові: Тел.: 063 43 77 699.
- ❖ **Насіння** гарбузове, соняшникове. Тел.: 050 723 07 45.

Різне

- ❖ **Здається в оренду приміщення** в центрі Тисменці. Тел.: 050 503 87 66, 067 290 92 35.
- ❖ **Зніму квартиру** або невеликий будинок у Тисмениці. Тел.: 099 608 21 39.

■ НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

- Пізня весна — ознака того, що влітку переважатиме холодна погода.
- У квітні ранковий туман віщує ясну погоду.
- Якщо дуб раніше од ясена розпуститься — на сухе літо.
- На луках чи в лісі розпустилися золотаво-жовті дзвіночки первоцвіту — настануть теплі дні.
- Туман стелиться по воді — на ясну погоду, піднімається вгору — на негоду.
- Якщо кури злітають на найвищі місця в курнику чи на подвір'ї — чекай опадів.
- Як прилетять весняні пташки, то холодів великих уже не буває.
- Горобці сидять настовбурчившись — незабаром збереться дощ.
- Вранці проти сонця туман — дощ не буде.

■ ПОГОДА

У понеділок, **12 квітня** — без опадів. Температура вночі: +2°C, вдень: +17°C. Вітер південно-східний 3 м/с.

У вівторок, **13 квітня** — без опадів. Нічна температура: +4°C, денна: +18°C. Вітер південно-східний 4 м/с.

У середу, **14 квітня** — дощ. Температура вночі: +9°C, вдень: +15°C. Вітер південно-східний 5 м/с.

У четвер, **15 квітня** — дощ. Нічна температура: +9°C, денна: +12°C. Вітер південно-східний 4 м/с.

У п'ятницю, **16 квітня** — без опадів. Температура вночі: +5°C, вдень: +15°C. Вітер південно-східний 3 м/с.

Прогноз погоди подано за
Інтернет-сайтом
gen.gismeteo

Вперед

Громадсько-політична газета
Засновник і видавець:
ПП «Редакція часопису «Вперед»».
ІФ № 580-325ПР. Від 26.12.2018 р.
Індекс 61752.

Редактор Володимир ЗАНИК

Рукописи не повертаються і не рецензуються. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє думку авторів. Передруки допускаються тільки за згодою редакції.

Розрахунковий рахунок IBAN
UA 04 336677 00000 26008052560160
код ЄДРПОУ 02472988

Адреса редакції: УКРАЇНА,
76010, м. Івано-Франківськ,
вул. Короля Данила, 11.
Телефон: (0342) 51-13-74.
E-mail: vpered.gazeta@gmail.com
Комп'ютерний набір
та верстка редакції.

Віддруковано в друкарні видавництва
«Місто НВ» вул. Чорновола, 23.
Зам. 1059. Тираж 1600.

Многая літа!

Днями відзначила прекрасну особисту дату адміністратор ЦНАПу Тисменицької міської ради
Ганна Степанівна БАРАСЮК.
Шановна Ганно Степанівно!

Тисменицька міська рада щиро вітає Вас зі славним 55-річним ювілеєм! У ці радісні весняні дні прийміть від нас найкращі побажання! 55 — це пік життя, вершина, з якої, як на долоні, видно все прожите, пережите і те прекрасне, до якого слід прагнути. Ваші роки — це сума добрих справ, розуму, порядності, совісті, жіночності, краси. Дякуємо за Вашу працелюбність, наполегливість, відповідальність, відданість справі та професіоналізм. Бажаємо Вам сміливо увійти у високий вік і впевнено крокувати у прийдешнє, у якому, ми переконані, Вас чекає насичене приємними подіями життя з повною гамою почуттів. Бажаємо Вам міцного здоров'я, щастя, добробуту, бадьорості, сили, гармонії, затишку, довголіття, радості. Нехай у Вашій оселі завжди будуть мир, спокій, усмішки, благополуччя. А кожен прожитий день дарує Вам позитивний заряд енергії та багато добрих вражень. Щоби з Вами завжди були любов та повага друзів, колег, турбота й увага рідних і близьких. І нехай усе задумане здійсниться!

Міський голова Тетяна ГРАДЮК

Вітаємо!

Днями відзначив свій День народження член виконкому Угринівської сільської територіальної громади
Олег Богданович КАСІЯНЧУК.

Угринівський сільський голова, депутатський корпус, виконком, колектив сільської ради Угринівської СТГ щиро вітають колегу з його святом. Нехай молода енергія штовхає до здійснення сміливих задумів і добрих справ — на користь громади, близьких, родини. Нехай веде по життю щаслива зоря, усе вдається, фортуна усміхається! Успіхів у праці, щастя в особистому житті, досягнень, достатків, радості від кожного дня життя, міцного здоров'я і многая літа!

Поздоровляємо!

Угринівський сільський голова, депутатський корпус, виконком, колектив сільської ради Угринівської СТГ щиро вітають з Днем народження депутатку сільської ради
Людмилу Русланівну ПАВЛІВ.

Бажаємо сонячної весни в душі, справді святкового настрою, квітів, любові, тепла й радості! Нехай Господь береже та щедро обдаровує добром і здоров'ям! Нехай усе ладнається і в домі, і в праці, а повага й підтримка близьких, друзів додають натхнення! Мирної блакиті над головою, ясних світанків та тихих вечорів, ласкавої долі у щасливому довголітті!

■ ЦЕ ЦІКАВО

Кіномайданчик — Україна

Цікаву кінематографічну колекцію зібрав сайт igotoworld про українські міста і містечка, які бачили голлівудських дів, і зірок нашого кіно та були головним місцем зйомок знаменитих кінострічок різних часів.

Ікона стилю, красуня-італійка Софі Лорен в 1969 році приїхала на Полтавщину за красивими видами поля соняшників — вони знадобилися для зйомок фільму «Соняшники». Жителі невеликого села Чернечий Яр (Диканський район, Полтавщина) згадують, що італійці встановили вагончик біля дерев'яного млина і жили в ньому кілька днів. Після зйомок на прощання Софі Лорен подарувала місцевим дітям цукерки, а одній мешканці села дістався модний крєпдешинний шалик.

Палаці Західної України назавжди закарбовані в одному з легендарних фільмів часів СРСР — «Д'Артаньян і три мушкетери». Типові галицькі краєвиди з'являються вже в перших кадрах картини. Часто в стрічці показують Свірзький замок: він і родове гніздо Д'Артаньяна, і місце для пікніка короля та його почту. Резиденція капітана Де Тревіля добре знайома всім львів'янам — це розкішний палац Потоцьких. В одному з Львівських дворів на вул. Вірменській відбулася знаменита дуель Д'Артаньяна з Атосом, Портосом і Арамисом. А стінами монастиря Дешо став Вірменський собор. Кардинал Рішельє приймав гасконця у львівському Будинку вчених. Ще одне місце, де знімали «Три мушкетери» — знаменитий Олеський замок, який став резиденцією англійця Бекінгема. Фатальний бал, коли королева повинна пред'явити королю подаровані ним підвіски, проходить у Підгорецькому замку. Але

розкішні інтер'єри, які демонструють під час Марлезонського балету — це вже шик Одеського оперного театру. Варто відзначити, що багато видів Одеси також були відображені в стрічці. Львівські замки поступилися місцем Хотинській фортеці з Чернівецької області — тут знімали кадри облоги Ла-Рошелі.

Саме Львів пам'ятає неординарних «злочинців» зі знаменитої комедії «Діди-розбійники». Юрій Нікулін і Євген Євстигнєєв тут зробили своє викрадення століття. Саме львівськими вуличками Нікулін тікав, рятуючись від переслідувачів. Втім, вже буквально з перших кадрів можна впізнати місто, де знімали «Розбійників». Декораціями для радянської комедії стали: площа Ринок, представлена в різних ракурсах, прилеглі вулички, Порохова вежа і багато інших пам'яток старовинного Львова.

Закарпатські екскурсоводи люблять розповідати про події 60-річної давнини, про грандіозні сцени Аустерлицької і Шенграбенської битви, які побачили ці краї. Адже епізоди оscarоносного фільму Сергія Бондарчука «Війна і мир» знімали в Мукачівському районі, в селі Куштановиця. Це була величезна подія! На знімальний майданчик з «Мосфільму» вирушили 150 вагонів обладнання. У військових баталіях взяла участь тисячі «солдат».

«Королева бензоколонки». Місце для зйомок цієї кінострічки шукали по всій Україні, але ніде не могли знайти відповідну сучасну автоза-

«Німці» в Станіславі 50 років тому

правку. Нарешті зупинилися на Пирятині (Полтавщина). Але виявилось, що на заправці знімати не можна, оскільки у них теж виробничий план, та й з пожежобезпечністю виникали питання. Довелося поруч будувати свою АЗС, несправжню. Вона була до того схожа на реальну, що якось водій вантажівки зупинився і, нічого не підозрюючи, попросив Надію Румянцеву заправити машину. Актриса вирішила пожартувати: відповіла, мовляв, я вашу машину заправляти не буду — вона брудна, водій неголений... Шофер отетерів. Тут йому підвернулося «керівництво» АЗС, якому він почав виливати душу, а потім і «міліціонер»... І всі були проти нього! Але коли розіграв розкрився, водій все зрозумів і не образився на знімальну групу. А епізод, де «королева бензоколонки» відмовляється заправити неохайного водія, увійшов у фільм. До речі, зараз у Пирятині при автостанції, де знімали «Королеву бензоколонки», є однойменне кафе. Будівля на тому ж місці, де раніше була кіношна АЗС. А водонапірна вежа, яку видно в кінострічці, досі є візиткою міста.

А щодо зйомок в Івано-Франківську, то про це писав свого часу краєзнавець Іван Бондарев у газеті «Репортер». У 1970 році в Івано-Франківську знімали кіно про війну.

Фільм називався «Відвага» та розповідав про радянських підпільників, які відчайдушно боролися із німцями. Для зйомок місто було обране через те, що залізничні шляхи тут не електрифіковані, а за сценарієм, більшість сцен розгорталися навколо вокзалу.

Раніше знімали із розмахом, на масовках не економили. Реквізитори знайшли величезну кількість комплектів німецької військової форми, у яку переодягнули близько сотні акторів. Уся ця орава гуляла пероном і привокзальною площею, обідала в колійовому ресторані, сиділа в залах очікування та всіляко «вживалася в образ».

І ось у розпал зйомок до Франківська прибув потяг із Москви. Гості були не в курсі, що робиться на вокзалі, та отримали шок від побаченого. Уявіть собі: на рейках димлять старі паровози, всюди німецькі вивіски, а пероном ходять есесівці із собаками та поліцаями. Дехто з москвичів чув, що на Західній Україні — антирадянські настрої, та щоб аж так!

Старожили кажуть, що бідолашні пасажери забарикадували двері вагонів і не виходили доти, поки до них не прийшов звичайний радянський міліціонер і не запевнив, що то кіно, а не бліцкриг.